

ड्रॅगन फ्रूट (Dragon Fruit)

- गुजरात आणि हरियाणा सरकारच्या अनुकरण करत, केंद्राने ड्रॅगन फ्रूटच्या लागवडीला प्रोत्साहन देण्याचा निर्णय घेतला आहे, ज्याला त्याच्या आरोग्याच्या फायद्यासाठी "सुपर फ्रूट" म्हणून ओळखले जाते. आजच्या लेखात आपण ड्रॅगन फ्रूट काय असते याविषयी ची संपूर्ण माहिती जाणून घेणार आहोत. तसेच या घटकाची पीडीएफ तुम्ही लेखात दिलेल्या लिंक वरून डाऊनलोड करू शकतात.
- अलीकडेच, केंद्राने ड्रॅगन फ्रूटच्या वाढीस प्रोत्साहन देण्याचा निर्णय घेतला आहे, जो त्याच्या आरोग्याच्या फायद्यासाठी "सुपर फ्रूट" म्हणून ओळखला जातो.
- शिवाय, केंद्राचा असा विश्वास आहे की फळांचे पौष्टिक फायदे आणि जागतिक मागणीमुळे, भारतातील शेतीला वाढ दिली जाऊ शकते.

Dragon Fruit म्हणजे काय?

ड्रॅगन फळ हायलोसेरियस कॅक्टसवर (*Hylocereus cactus*) वाढते, ज्याला होनोलुलु राणी (**Honolulu queen**) म्हणूनही ओळखले जाते.

- ही वनस्पती मूळची दक्षिण मेक्सिको आणि मध्य अमेरिकेतील आहे. आज जगभरात याची लागवड केली जाते.
- सध्या या फळाची लागवड करणाऱ्या राज्यांमध्ये मिझोरम अव्वल स्थानावर आहे.
- यात पिताया, पितामहया आणि स्टॉबेरी नाशपातीसह अनेक नावांनी जाते.
- दोन सर्वात सामान्य प्रकारांमध्ये हिरव्या तराजूसह चमकदार लाल त्वचा असते जी ड्रॅगनसारखी दिसते.
- सर्वात जास्त प्रमाणात उपलब्ध असलेल्या जातीमध्ये काळ्या बियांसह पांढरा लगदा असतो, जरी लाल लगदा आणि काळ्या बियांसह कमी सामान्य प्रकार देखील अस्तित्वात आहे.
- हे फळ मधुमेहाच्या रुग्णांसाठी चांगले मानले जाते, कॅलरी कमी आणि लोह, कॅल्शियम, पोटॅशियम आणि जस्त सारख्या पोषक द्रव्यांचे प्रमाण जास्त आहे.

सर्वात मोठा उत्पादक देश

ड्रॅगन फळाचा जगातील सर्वात मोठा उत्पादक आणि निर्यातदार व्हिएतनाम आहे, जिथे 19 व्या शतकात फ्रेंचांनी ही वनस्पती आणली होती.

- व्हिएतनामी लोक त्याला थन्ह लॉंग (**thanh long**) म्हणतात, ज्याचा अर्थ "ड्रॅगनचे डोळे (dragon's eyes)" असा होतो, त्याच्या सामान्य इंग्रजी नावाचा उगम आहे असे मानले जाते.
- व्हिएतनामशिवाय अमेरिका, मलेशिया, थायलंड, तैवान, चीन, ऑस्ट्रेलिया, इस्रायल आणि श्रीलंका या देशांमध्येही हे विदेशी फळ घेतले जाते.

वैशिष्ट्ये

त्याची फुले ही हर्माफ्रोडाइट्स (एकाच फुलातील नर व मादी अवयव) स्वरूपाची व रात्री उघडी असतात. ही वनस्पती 20 वर्षांपेक्षा जास्त काळ उत्पादन टिकवून ठेवते, पौष्टिक गुणधर्मांमध्ये (औषधी प्रभाव असलेले) जास्त असते आणि मूल्यवर्धित प्रक्रिया उद्योगांसाठी चांगले असते. हे जीवनसत्त्वे आणि खनिजांचा समृद्ध स्रोत आहे.

हवामानाची परिस्थिती

इंडियन कौन्सिल ऑफ अॅग्रिकल्चर रिसर्चच्या मते, फळझाडाला जास्त पाण्याची गरज नाही आणि कोरडवाहू जमिनीवर लागवड करता येते.

सुरुवातीला लागवडीचा खर्च जास्त असतो. परंतु वनस्पतीला उत्पादक जमिनीची गरज नसते, ती अनुत्पादक, कमी सुपीक प्रदेशातून जास्तीत जास्त उत्पादन देते.

राज्य सरकारांनी उचललेली संबंधित पावले

गुजरात सरकारने अलीकडेच ड्रॅगन फ्रूटचे नामकरण कमळम (कमळ) असे केले आणि त्याची लागवड करणाऱ्या शेतकऱ्यांना प्रोत्साहन देण्याची घोषणा केली.

- हरियाणा सरकार या विदेशी फळांच्या वाणाची लागवड करण्यास तयार असलेल्या शेतकर् यांसाठी अनुदान देखील प्रदान करते.
- महाराष्ट्र शासनाने राज्याच्या विविध भागात ड्रॅगन फळ लागवडीला प्रोत्साहन देण्यासाठी पुढाकार घेतला असून, त्याच्या लागवडीसाठी चांगल्या प्रतीचे लागवड साहित्य व त्याच्या लागवडीसाठी अनुदान देण्यात आले आहे, असे मिशन ऑन इंटीग्रेटेड डेव्हलपमेंट ऑफ हॉर्टिकल्चर (एमआयडीएच) या संस्थेच्या माध्यमातून देण्यात आले आहे.

byjusexamprep.com